

tallet har bestemt sig til at opstille Forslaget igen, skal jeg anføre, at det jo var med en meget ringe Forskel i Stemmetaillet, at Sagen blev afgjort ved anden Behandling, hvorfor vi have ment, at vi paa ny burde høre, om Tinget vilde fastholde denne sin Beslutning, saa meget mere, som de Oplysninger om de hygiejniske Forhold i Ribe, som bleve meddelte under anden Behandling og som Udvalget ikke havde kendt, før Sagen kom til Forhandling her i Salen, efter vor Mening maa siges at have tabt betydeligt i den Vægt, der ellers kunde have været tillagt dem. Efter de i de medfølgende Bilag indeholdte Oplysninger fra den Mand, som maa anses for den rette Autoritet paa dette Omraade, nemlig Stiftsphysikus i Ribe, og efter de Erklæringer, som han har givet om Sygeligheds- og Dødelighedsforholdene i Ribe, har Udvalget ikke ment, at der er nogen Grund til at nære Betænkelighed ved af Hensyn til de hygiejniske Forhold at henlægge Seminariet dertil. — Jeg skal kun tillade mig at minde om, hvad jeg sidst fremhævede, at det er ved Statsforanstaltninger, at Købstaden Ribe er kommen i den uheldige Situation, hvori den nu er. Det vil erindres, at ved Fredstraktaten i 1864 bleve de sydvestlige Sogne af Jylland, de Tórning-Benske Sogne, i Stedet for at

blive ombyttede med noget af det nordvestlige af Slesvig, altsaa det, der laa i Nærheden af Ribe, ombyttede med Den Værø og de ti Sogne Syd for Rolding. Det var jo Statsformaal, der gjorde dette i høj Grad ønskeligt, man kan vel næsten sige nødvendigt, men Følgen var, at Byen Ribe blev berøvet sit Opland, og senere er, ved den i Følge Statsforanstaltningen anlagte Esbjerg Havn, dette uheldige Forhold blevet yderligere forværret, idet den nordlige Del af Byens Opland er bleven frataget den. Jeg har fra Byen faaet den Oplysning, som jeg mener er meget talende, med Hensyn til, hvilken Betydning Esbjerg Havns Anlæggelse har haft for Byen Ribe, at medens Indtægterne for Havnekassen i Ribe før Anlæggelsen af Esbjerg Havn vare mellem 6 og 7,000 Kr. om Aaret, ere de siden Anlæggelsen af Esbjerg Havn stadig sunkne saaledes, at de i Fjor kun vare 170 Kr., det vil med andre Ord sige, at der ikke en Gang er tilstrækkelige Indtægter til at vedligeholde Havnen. Det vil være de fleste eller maaste samtlige Tingets ærede Medlemmer bekendt, at Byen derfor har ønsket at kunne forbedre sine Havneforhold, men det høje Indenrigsministerium har ikke ment, at der var Anledning til at tage Hensyn til Andragendet derom.

Ribe har:

1881—85. Gennemsnits Dødsprocent 2,10.

1886—91 — — — — — 2,02.

medens Danmarks Statistik 10 og 11 angiver for begge Femåarene respektive for Danmarks Købstæder 2,26 og 2,18, saaledes at altsaa Dødeligheden i Ribe er mindre end gennemsnitlig normalt, og hertil kommer endnu, at Ribe rummer Stiftelser for gamle og trængende, og at til Ribe tager mange gamle, som billigst kunne leve der, saaledes at endda henved 10 pCt. af de døde dø af Alderdomsvagthed.

Jeg skal endnu blot tilføje, at Sundhedstilstanden saa vel i Latinskolen som i Byens offentlige Skoler ikke har frembudt nogen Grund til Beklagelse, og saa endnu det, at Ribe By med Hensyn til Dødeligheden af Brystsyge staar omtrent gunstigt stille af alle Danmarks Købstæder.

At Byen nu snart faar offentligt Slagtehus samt Rødkontrol, og at dens Forskjælf med Kloaksystem er under Forhandling, synes at vidne om dens Bestræbelse for at frembringe saa gode hygiejniske Forhold, som dens økonomiske Stilling taaler, og snart fjerne de hygiejniske Ulemper — og af dem lige jo alle Byer mere eller mindre — som det gode Drifkevand ikke har magtet.

Affskriftens Overensstemmelse med Fysikus Riærs egenhændig skrevne Original bevidnes.